

Onze koningen

Leesexemplaar

ARNOUT HAUBEN
& Katrien De Groef

Onze koningen

Interview met de geschiedenis
Het Belgische koningshuis

P E L C K M A N S

- 9** **Leopold I**
Koning met een gebroken hart
- 37** **Leopold II**
De omstreden koning
- 75** **Albert I**
Held van de oorlog, held van de bergen
- 109** **Leopold III**
Koning van de tweedracht
- 145** **Karel**
Kunstenaar met koninklijk bloed
- 163** **Boudewijn**
De minzame herder
- 201** **Albert II**
Van Chroomprins tot Koning Glimlach
- 214** **Filip**
Stille waters... diepe gronden
- 227** **Dank**

Koningen en koninginnen spelen vaak een hoofdrol in de geschiedenisboeken. Ze zijn fascinerende figuren die tot de verbeelding spreken. Als gewone stervelingen kijken we naar hen op en verslinden we met ingehouden adem hun verhalen, die vaak verweven zijn met sprookjes en legenden.

Het afgelopen jaar heb ik me verdiept in onze Belgische koninklijke familie, de Van Saksen-Coburgs, die al bijna tweehonderd jaar de koningen van België voortbrengen. Ondertussen hebben al zeven telgen van deze oorspronkelijk Beierse familie op de Belgische troon gezeten. Eigenlijk zijn het er acht, als we prins Karel meerekenen, die na de Tweede Wereldoorlog tijdelijk de taken van zijn broer Leopold III overnam. Vaak wordt hij over het hoofd gezien, maar niet in dit boek, waarin ik een speciaal hoofdstuk aan hem wijd. Enkel hij en Leopold I hebben zélf kunnen kiezen voor de Belgische troon. Toen ons land zich in 1830 afscheurde van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, had Leopold I zijn leven in alle rust aan het Britse hof kunnen slijten. Toch aanvaardde hij het aanbod om onze eerste koning te worden, ondanks het woelige, revolutionaire klimaat waarin ons land zich bevond. Prins Karel werd in 1944 gevraagd als koning ad interim, een rol die hij zes jaar lang met verve vervulde. Als de monarchie in ons land vandaag nog bestaat, dan is dat dankzij hem.

Alle andere koningen werden geboren in de rij voor de troonopvolging. Leopold II was onze eerste geboren Belgische koning. Hij maakte van België een rijk en modern land met een Afrikaanse kolonie. Die koloniale periode wordt vandaag terecht gezien als een zwarte pagina in het verhaal van België.

Albert I was uit ander, zachter hout gesneden en kon bovendien ook rekenen op zijn vrijgevochten Elisabeth, die hem vaker dan we denken door moeilijke periodes hielp. Samen vormden ze een baken van licht tijdens de donkere Eerste Wereldoorlog. Vandaag hebben ze nog altijd een heldenstatus die tot ver voorbij onze landsgrenzen reikt.

Zijn zoon Leopold III leek dan weer in de wieg gelegd voor het koningschap, maar stortte ons land door zijn keuzes tijdens de Tweede Wereldoorlog in een diepe crisis die hem zijn troon kostte.

Uiteindelijk ging de troon naar zijn zoon Boudewijn, die onze monarchie weer naar kalmer vaarwater loodste. Meer dan veertig jaar lang leidde hij ons land als een vrome herder. Enkel de abortuskwestie bracht de rustige vastheid op het koninklijk paleis even aan het wankelen.

Iets minder rustig en vast was diens flamboyante broer Albert, die als een overgangskoning werd gezien. Toch bleef Albert II twintig jaar op de troon, waarna hij de fakkel doorgaf aan zijn zoon Filip, onze huidige koning.

Vele royaltywatchers en opiniemakers voorspelden bij diens aantreden moeilijke jaren voor de Belgische monarchie. Filip zou te weinig ruggengraat en charisma hebben, maar niets bleek minder waar. Na tien jaar op de troon heeft koning Filip een uitstekend parcours afgelegd. Hij is bescheiden, sympathiek en betrokken. Drie kwaliteiten die vaak ontbraken aan het Belgische hof, maar die nu hun blijde intrede hebben gemaakt. Kroonprinses Elisabeth van België is daar het resultaat van. Eeuwenlang was het koningschap voorbehouden aan de oudste mannelijke troonopvolger. Inmiddels mogen ook vrouwen de Belgische troon bestijgen. Elisabeth zal, bij leven en welzijn, de eerste vrouw zijn die de mannelijke bloedlijn doorbreekt. Zij is nu al de grote belofte van een moderne monarch in de eenentwintigste eeuw.

In dit boek portretteer ik elke koning in zijn eigen tijd. Ik ben op zoek gegaan naar de mens in het koninklijke harnas. Uiteraard sta ik stil bij de grote politieke en persoonlijke gebeurtenissen op hun parcours, maar mijn hoofddoel was om hun karakters te schetsen en een inkijk te geven in hun persoonlijkheid. Hoe meer ik over hen te weten kwam, hoe meer onze koningen verrassend menselijk bleken te zijn. Mensen met vaak een bijzonder levensverhaal, gekleurd door geluuksmomenten, persoonlijke drama's, huwelijksperikelen, soms blinde ambitie en zelfs diepe twijfel en faalangst. Maar ook mensen die leven onder het vergrootglas van de publieke opinie. De pracht en de praal waarin ze vertoeven, weegt vaak niet op tegen de eenzame momenten aan de top en het gewicht van de geschiedenis dat ze soms ze moeten torsen.

Arnout

Leopold I

Koning met een gebroken hart

‘Mijn jaren met Charlotte waren de mooiste tijd van mijn leven. Ik heb nooit meer iemand zo liefgehad.’

De zomer van 1830 heeft nog niet veel spannends gebracht in het leven van Leopold van Saksen-Coburg-Saalfeld. De Duitse prins woont ondertussen veertien jaar in Claremont House, een statig landhuis op een steenworp van Londen. Het overgrote deel ervan als weduwnaar, na het overlijden van zijn Britse vrouw, kroonprinses Charlotte. Haar dood heeft zijn hart gebroken en zijn leven tot stilstand gebracht. Leopold is niet enkel de liefde van zijn leven kwijt, maar ook zijn toekomst als prins-gemaal van het grootste koninkrijk ter wereld. Sindsdien leidt hij in Engeland een nogal teruggetrokken bestaan: overdag wandelen en jagen met zijn hond Perdrix, 's avonds dineren en op tijd naar bed.

De zomer aan de andere kant van de Noordzee verloopt allesbehalve rustig. In de Zuidelijke Nederlanden hebben de inwoners het gehad met de heerschappij van Willem I van Oranje-Nassau, koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Ze komen in opstand en roepen de onafhankelijkheid van België uit. De Belgen hebben nu wel een eigen grondgebied, maar hoe gaan ze een échte eenheid vormen, Franstaligen en Nederlandstaligen samen? Met behulp van een koning uiteraard, die weliswaar niet te veel macht mag hebben, maar vooral als symbool voor de nieuwe natie moet dienen. De fabrikanten van koekjesdozen wrijven zich al in de handen.

Op zoek naar een koning valt het oog van de tijdelijke Belgische regering op Leopold van Saksen-Coburg-Saalfeld. De prins staat bekend als een intelligente diplomaat, en als Duitser die in het Verenigd Koninkrijk woont, heeft hij een positieve band met twee belangrijke buurlanden van België. Een grote troef, want zo zullen die grote landen meer geneigd zijn om de grenzen van het nieuwe kleine België te erkennen en te respecteren. Leopold voelt zich na tien jaar van rouw klaar voor het nieuwe Belgische project: het voelt als zijn herkansing voor een groots, zinvol leven. Op 21 juli 1831 legt Leopold I de eed af. Met zijn hart kiest hij voor België, een jaar later kiest hij met zijn verstand voor een strategisch huwelijk met de 22 jaar jongere Franse prinses Louise Marie van Orléans. Op die manier versterkt Leopold, en ook België, de band met Frankrijk. Leopold is zo het vleesgeworden Belgische compromis.

Leopold I zit 34 jaar lang op de troon, maar komt zijn heerschappij niet altijd zonder kleerscheuren door. Zijn relatie met zijn minnares Arcadie Claret én zijn buitenechtelijke kinderen doen zijn populariteit soms tanen. Toch weet hij het hart van het Belgische volk steeds terug te winnen met zijn vaderlijke zorg om het land en zijn respect voor alle regio's en talen die België rijk is. Op 10 december 1865 overlijdt de eerste koning der Belgen. Leopolds laatste woord op zijn sterfbed is niet aan zijn volk gericht, maar komt recht uit de brokstukken van zijn gebroken hart: 'Charlotte...'

DE STOMME VAN PORTICI

Het vuur aan de lont

In 1830 vormen het huidige België en Nederland samen het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Sinds het Verdrag van Wenen van 1815 zijn ze één natie, maar dat is meer een construct dan realiteit. Eigenlijk voelen de zuiderlingen zich al langer tweederangsburgers omdat de noorderlingen alle belangrijke machtposities in het rijk bekleden. Daarnaast zijn de katholieken in het zuiden niet opgezet met het protestantse geloof van koning Willem I van Oranje en zijn de Franstaligen fel gekant tegen een uitsluitend Nederlandstalige regering. Tel daar nog eens de arbeiders bij die vinden dat ze te veel belastingen moeten

betalen... Kortom: iedereen is malcontent. De hele zomer van 1830 broeit de onvrede in het zuiden en groeit het verzet. Het finale vuur aan de lont is de opvoering van de opera *De stomme van Portici* op 25 augustus 1830 in de Brusselse Muntchouwburg. De opera heeft een gewaagd thema: hij vertelt het verhaal van de Napolitaanse opstand tegen de Spaanse bezetter. De anti-Nederlandse gevoelens laaien op wanneer de aria 'Amour sacré de la patrie' wordt ingezet, waarin de liefde voor het vaderland wordt bezongen. In de Brusselse straten breken rellen uit die zich al snel over de hele Zuidelijke Nederlanden verspreiden. Op 4 oktober 1830, na veertig dagen van opstand, wordt de onafhankelijkheid van België uitgeroepen.

De jeugdijaren

Op 16 december 1790 ziet Leopold I het levenslicht als prins Leopold van het Beierse hertogdom Saksen-Coburg-Saalfeld. Die titel klinkt indrukwekkend, maar schijn bedriegt: de prins wordt niet in weelde geboren. Het hertogdom is slechts een ministaatje binnen het versnipperde Heilige Roomse Rijk. Bovendien kampt het met financiële problemen, waardoor ook Leopolds gezin de buikriem moet aanhalen. De financiële perikelen zijn het gevolg van erfeniskwesties en van het gat in de hand van hertogin Sophia Antonia van Brunswijk-Wolfenbüttel, oftewel de oma van Leopold. Tijdens de eerste tien levensjaren van Leopold zwaait zij nog de scepter in het hertogdom, samen met haar man Ernst Frederik, Leopolds opa.

Prins Leopold groeit dus op in een gezin dat de hand op de knip moet houden. Ze wonen dan wel in het Prinsenvaleis aan de Steingasse in Coburg, het gebouw is ondertussen verouderd en het ontbreekt de familie aan middelen om alle kamers in de winter te verwarmen. Leopold moet daarom zoals vele niet-aristocratische leeftijdsgenootjes een slaapkamer delen met zijn twee oudere broers: Ernst en Ferdinand. Zijn vier zussen delen een andere kamer: Sophie, Antoinette, Juliana en Victoire. Wat ze nog delen is een ouderwetse, protestantse maar degelijke opvoeding door hun vader Frans Frederik van Saksen-Coburg-Saalfeld en moeder Augusta van Reuss-Ebersdorf en Lobenstein. Het is een warm gezin, waarin zowel aandacht wordt besteed aan het onderwijs van de kinderen als aan een fijne tijd met verjaardags- en andere feesten.

Papa Frans is meer een familieman dan een geboren politiek leider. Hij brengt zijn tijd dan ook liever met zijn gezin in de natuur door dan met notabelen in vergaderruimtes. Zijn liefde voor de natuur geeft hij maar al te graag door aan Leopold. Driemaal per week neemt hij zijn zoon op sleeptouw in de tuinen rond het kasteel. Daar verzamelen ze bloemen en planten voor Leopolds herbarium, houden ze tortelduiven en werken ze in de moestuin. Dankzij zijn vader kent Leopold de naam van elke boom. Op een speelse manier brengt Frans zijn zoon zo de beginselen van aardrijkskunde, biologie en astronomie bij. Ook energieke oma Sophia geeft Leopold geregeld thuisonderwijs, net als een privéleraar die hem onder andere inwijdt in de Franse literatuur. Aan opleiding dus geen gebrek bij jonge Leopold, die de leerstof met gemak verwerkt.

Als jongste kind van het gezin is Leopold ook het lievelingetje van mama Augusta. Zij is een erg belesen vrouw, met een grote kunst- en boekencollectie, en heeft zelf ook een goede pen. De liefde voor het geschreven woord geeft ze door aan haar benjamin Leopold, die zijn hele leven een fervente briefschrijver blijft. Naast literatuur is politiek een grote passie en drijfveer van Augusta. Ze streeft voor haar kinderen belangrijke posities op het Europese politieke toneel na. Leopold erft haar politieke inzicht, maar ook een heel andere troef van zijn mama: haar knappe uiterlijk. Mama Augusta wordt aan het einde van de achttiende eeuw geroemd als een van de mooiste vrouwen van Europa en staat model voor vele grote schilders uit die tijd.

Ook Leopold is van kleins af aan 'een schone jongen'. Met zijn blonde krullen en onschuldige bruine ogen kan hij hier iedereen charmeren. Zijn karakteristieke lange neus heeft hij, net als zijn broers en zussen trouwens, ook van zijn mama geërfd. Maar zelfs dan geldt al: 't zit vanbinnen'. En ook op dat vlak scoort Leopold hoge punten. Hij ontpopt zich tot de modelzoon van het gezin: gehoorzaam, plichtbewust, vriendelijk, scherpzinnig en zorgvuldig. Zo zorgvuldig dat hij zelfs al zijn inkomsten en uitgaven in een boekje noteert. Was hij niet van adel geweest, dan was hij misschien wel boekhouder geworden.

OERMOEDER AUGUSTA

De meesterstrateeg van de Coburgs

De Van Saksen-Coburgs waren van adel, maar mama Augusta besefte dat hun toekomst er niet al te rooskleurig uitzag. De talrijke revoluties in Europa keerden zich tegen de machthebbers en de adel. Het was een kwestie van tijd tot hun kleine hertogdom in de vergeetelheid zou belanden.

Daarom startte Augusta met een slimme huwelijkspolitiek: haar kinderen koppelen aan de machtigste Europese families. Met succes. Zo zijn koning Charles en zonen William en Harry nazaten van de Coburgs, net als onze koning Filip. Maar ook de voormalige monarchieën van Roemenië, Hongarije, Bulgarije en Portugal hadden Coburgs bloed.

- **De tsaren, Rusland.** Augusta koppelde dochter Juliana aan Constantijn, de kleinzoon van tsarina Catharina de Grote. Daardoor werd ook Leopold kind aan huis aan het Russische hof. Later werd hij door de tsaar gekoppeld aan Charlotte, de Britse kroonprinses.
- **De Windsors, Verenigd Koninkrijk.** Ook Leopolds zus Victoire trouwde met een adellijke Brit: Edward van Kent, een zoon van George III. Hun dochter Victoria trouwde op haar beurt met een Coburg, met haar volle neef Albert zelfs. In 1837 trad Queen Victoria aan en groeide ze uit tot een van de invloedrijkste monarchen ooit. Tijdens de Eerste Wereldoorlog veranderde koning George V zijn Duits klinkende achternaam Van Saksen-Coburg en Gotha in het meer Brits klinkende Windsor.
- **Van Saksen-Coburgs, België.** Leopold I hertrouwde met Louise Marie van Orléans, dochter van de Franse koning. Koning Filip van België is hun achter-achter-achterkleinkind.
- **Voormalige koningshuizen van Portugal, Hongarije en Bulgarije.** Leopolds broer Ferdinand trouwde met Maria Antonia Koháry van Hongarije. Hun zoon Ferdinand II trouwde met Maria II en werd de koning van Portugal. Hun zoon August kreeg een zoon (ook Ferdinand), die koning werd van Bulgarije.

De Russische jackpot

De toekomst van de familie én van Leopold krijgt in 1795 een heel andere wending. In Rusland, in die tijd een wereldwijd gerespecteerde grootmacht die bekendstaat om zijn hoogstaande cultuur, is tsarina Catharina de Grote verbeterd op zoek naar een bruid voor haar zeventienjarige kleinzoon Constantijn. Augusta twijfelt niet en laat Catharina weten dat ze niet één, niet twee, maar liefst drie geschikte huwelijkspartners in de aanbieding heeft. Leopolds zussen, Sophie, Antoinette en Juliana, zijn op dat moment respectievelijk zeventien, zestien en veertien jaar oud. Catharina's interesse is gewekt en ze nodigt Augusta en haar dochters uit voor een ontmoeting.

In Sint-Petersburg worden ze met open armen ontvangen. Ze mogen hun intrek nemen in het prachtige Winterpaleis, dat niet moet onderdoen voor de mooiste paleizen van Parijs of Londen. Al na één week maakt Constantijn bekend dat hij zijn hart verloren heeft: Juliana is de uitverkorene. Als trotse moeder had Augusta een hele speech voorbereid, maar ze raakt, overmand door emoties, niet uit haar woorden. Augusta is niet alleen blij voor haar jongste dochter, want ze ziet in Constantijn oprecht een goede echtgenoot. Ze is minstens even verrukt met het prestige dat het huwelijk met zich meebrengt: een voet in het machtige Russische koningshuis en het aanzien dat hen te beurt zal vallen. Ook Leopold deelt in de prijzen. Hij is nog maar vijf, maar mag zich voortaan erkolonel van het Russische leger noemen, compleet met prachtig uniform en decoraties. Op zijn dertiende wordt hij zelfs gepromoveerd tot generaal. Laat één ding duidelijk zijn: er was in die tijden vaak sprake van kinderarbeid, maar niet in het geval van Leopold. Zijn militaire titels zijn in zijn kindertijd louter uitingen van de goede relaties tussen beide families en tussen politieke mogendheden.

Een zure surprise: Napoleon

In 1800 overlijdt hertog Ernst Frederik van Saksen-Coburg-Saalfeld en volgt Leopolds papa Frans hem eindelijk op. Zijn prachtige tuinen moet hij nu vaker dan hem lief is inruilen voor vergaderzalen. De arme man kan moeilijk om met de stress en de hoge verwachtingen van zijn ambt. Vooral de Franse generaal Napoleon baart hem kopzorgen. Deze Franse held van de revolutie start de ene oorlog na de andere op het Europese continent. Als revolutionair is Napoleon allergisch voor alles wat naar adel en erfelijke titels ruikt. Ook de van Saksen-Coburgs hebben dus

veel te vrezen en te verliezen. De vijftienjarige Leopold beseft dat hij zijn ceremoniële Russische militaire titels maar beter eens in de praktijk brengt en sluit zich in 1805 aan bij het Russische leger om mee te strijden tegen die gehate Napoleon. Maar Leopold moet lijdzaam toezien hoe het sterke Franse leger niet veel later ook het hertogdom van zijn familie binnenvalt, plundert en financieel leegzuigt. De stress en de financiële kopzorgen worden hertog Frans te veel. Op 9 december 1806 overlijdt hij, na amper zes jaar aan de macht.

Ernst Anton van Saksen-Coburg treedt in de voetsporen van zijn vader. Leopold besluit daarop zijn militaire uniform even in de klerkast te hangen en zijn broer in diens grote taak te steunen. Want Ernst is dan wel de oudste en daardoor automatisch de opvolger, hij is zeker niet het grootste politieke talent. Eigenlijk gokt, danst en feest Ernst liever dan hij werkt. Leopold biedt het nodige tegengewicht voor zijn broer. Hij bekwaamt zich verder in de diplomatie, studeert en leest veel, en is een goede netwerker. Samen met Ernst reist hij naar Parijs om er te onderhandelen met Napoleon. Leopold maakt indruk op de Franse keizer en begint opgemerkt te worden binnen de Europese politieke elite. Maar hij maakt ook op een heel andere manier indruk, bij de vrouwelijke beau monde dan. 'De mooiste prins van Europa' wordt hij in die tijd wel vaker genoemd. Er bestaan slechtere bijnamen.

Comeback van de oude garde

In het jaar 1812 overspeelt Napoleon zijn hand. Hij valt Rusland binnen en verovert Moskou, maar wanneer de winter valt, moet het Franse leger zich terugtrekken. De ster van de Franse keizer is tanende. Vanaf 1813 sluit Leopold zich weer aan bij het Russische leger om tegen de Fransen te strijden. Tsaar Alexander en zijn broer Constantijn zijn ondertussen goede vrienden van Leopold geworden. Met zijn regiment van zwaarbewapende cavaleriesoldaten slaagt Leopold er mee in om Napoleon een heel eind terug richting Frankrijk te dringen. Uiteindelijk zal Leopold in 1814 samen met het Russische leger zegevierend Parijs binnentrekken. Al moet dit met een nuance verteld worden: in de praktijk zet Leopold nooit een voet op het slagveld, maar blijft hij op veilige afstand. Leopold is op dat moment nog maar 24 jaar en maakt met de overwinning naam binnen de Europese politiek.

De geallieerde mogendheden verslaan Napoleon en verbannen hem in 1814 naar het eiland Elba. Heel Europa viert feest, met uitzondering van de Fransen dan.

Vooral de oude machthebbers hebben reden om de champagne boven te halen. De koningen, tsaren en andere adellijken zijn weer aan zet om Europa onder elkaar te verdelen. Ze komen samen om te vieren en om de kaart van Europa te hertekenen. Eerst verzamelen ze in Wenen, daarna in Londen. Leopold wil het feest in Londen voor geen geld missen en reist mee in het kielzog van tsaar Alexander. Die tsaar beraamt een plan met Leopold als pion. Een plan waar Leopold maar al te graag mee instemt...

Plan Cupido

Het doel van Leopolds verblijf in Londen is niet aan de onderhandelingstafel belanden, maar wel het hart van de Britse kroonprinses Charlotte veroveren. Charlotte is de dochter van koning George IV, een vreselijk man. George IV drinkt, is agressief, gooit het geld door ramen en deuren buiten en gedraagt zich als een tiran tegenover alles en iedereen. Niet het minst tegenover zijn eigen vrouw en dochter Charlotte. George had liever een zoon gehad als troonopvolger en heeft zijn dochter al van in haar kindertijd compleet verwaarloosd. Gelukkig had Charlotte haar opa George III nog, die ervoor zorgde dat het kind onderwijs kreeg en voorbereid werd op haar toekomstige taak. Charlotte is zo uitgegroeid tot een sterke vrouw die zich niet in een keurslijf laat dwingen. Als tiener reed ze al paard als de beste, wat meer iets voor jongens was, en droeg ze *nét* te korte rokken. Charlotte is niet het toonbeeld van vrouwelijke verfijndheid, maar ze is wel heel empathisch, oprecht en goedlachs. En ze durft haar vader tegen te spreken. Dat maakt Charlotte tot een echte publiekslieveling. De Britten kunnen niet wachten tot die gestampte boer van een George IV opgevolgd wordt door zijn veel sympathieker dochter.

Ook de tsaar kan niet wachten. Maar dan moet Charlotte wel met de juiste partner trouwen. Eentje die de macht van de Russen in Europa zal respecteren. Met de vorige verloofde van Charlotte was de tsaar allesbehalve opgezet. Tot enkele weken voor de Londense feestelijkheden was Charlotte verloofd met prins Willem van Oranje-Nassau. Het was een kwestie van tijd tot Willem II zijn vader zou opvolgen als koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Mocht Charlotte met Willem trouwen, dan zou de macht van de Nederlanden erg groot kunnen worden, hand in hand met het machtige Britse rijk. Gelukkig voor de Russische tsaar heeft Charlotte de verloving verbroken. Ze vond Willem maar een lelijke jongen, kleiner dan zij en met gekke, dunne wenkbrauwen. Het oog wil

immers ook wat, zo dacht Charlotte. Voor die vreemde Nederlander weigerde ze haar eigen land te verlaten.

Dus heeft de tsaar een masterplan. Wat als hij zijn goede vriend Leopold aan Charlotte koppelt? Leopold is Rusland genegen en hij maakt als knapste prins van Europa een goede kans bij Charlotte. Leopold ziet zo'n toekomst als prins-gemaal van het machtigste koninkrijk ter wereld helemaal zitten en haalt er alles voor uit de kast. Hij koopt een nieuw uniform en leent een koets van zijn zus om op 7 juni 1814 met blits Londen binnen te rijden. Londen staat op dat moment op zijn kop. Op de Serpentine in Hyde Park wordt de slag van Trafalgar, de zeeslag in 1805 waarbij de Engelse vloot die van Napoleon versloeg, nagespeeld met miniatuurschepen. Er is een Chinese pagode gebouwd met zeven verdiepingen en in elke wijk zijn er parades, feestjes en veel vuurwerk.

Ook Leopold vuurt zijn pijlen af. Via zijn netwerk krijgt hij een afspraakje geregeld met Charlotte. Ze spreken af voor een high tea in Warwick House en leren elkaar kennen. Ze hebben een aangename babbel, maar van vlinders is nog geen sprake. Leopold geeft niet op en wordt via zijn Russische connecties op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen van Charlotte. Zo slaagt hij erin haar nog eens 'toevallig' tegen het lijf te lopen bij het Pulteney Hotel. Leopold ziet er die dag in zijn Russische uniform nog knapper uit dan anders. Hij geeft Charlotte een arm en begeleidt haar naar haar koets. Voor hem slaat de vonk dan over, maar Charlotte is nog niet meteen verkocht...

Wanneer de festiviteiten in Londen ten einde lopen, heeft Leopold nog altijd niet raak geschoten, maar hij heeft wel indruk gemaakt. Op Charlotte én op het Britse volk. De amoureuze pogingen van Leopold zijn niet onopgemerkt gebleven en hebben voor de nodige dosis gossip gezorgd. Ook toen was roddelen al de tweede natuur van de Britten. Sommigen doen wat lacherig over de armoedige prins, met zijn geleende koets en zijn verblijf in een tweederangshotel. Maar tegelijk is er ook veel sympathie door zijn looks, zijn intelligentie en zijn charme.

Eind 1814 wordt de druk op Charlotte om te trouwen steeds groter. Ze breekt haar hoofd over wie de juiste partner zou zijn en begint in het geheim brieven naar Leopold te sturen. Van alle Europese prinsen lijkt hij het meest geschikt om er een gelukkig en respectvol huwelijk mee te hebben. Leopold is verrukt en schrijft lange brieven terug. Al schrijvend leren ze elkaar beter kennen en groeien ze vanop afstand naar elkaar toe. In oktober 1815 vraagt Leopold Charlotte officieel om haar hand en in februari 1816 ontmoeten ze elkaar in Brighton voor het eerst als verloofden.

Een sprookjeshuwelijk

De maanden voor hun huwelijk leren de twee verloofden elkaar pas echt kennen en blijkt dat ze het winnende lotje uit de loterij hebben gewonnen. De verloving, die er eerst een van het verstand was, groeit uit tot een van het hart. In korte tijd worden Leopold en Charlotte stapelverliefd. Al snel leeft heel de Engelse bevolking mee met het sprookje van de prins en prinses. Het koppel wordt zo populair, dat maar liefst 1500 koppels hun eigen huwelijk uitstellen om te kunnen trouwen op dezelfde dag als Charlotte en Leopold: 2 mei 1816.

LEOPOLD EN CHARLOTTE

De grote dag

Op 2 mei 1816 is Carlton House the place to be in Engeland. In de residentie van koning George IV treedt die dag zijn dochter Charlotte in het huwelijksbootje met Leopold. 's Ochtends vroeg staat er al een menigte buiten die absoluut een glimp wil opvangen van het bruidspaar. Verder dan het hek komt het gewone volk niet. De genodigden die wel het feest mogen bijwonen zijn vrienden van koning George IV, leden van het Britse koningshuis, ministers en ambassadeurs. Grote afwezige die dag is de moeder van Charlotte, die niet eens op de hoogte is gebracht. Ook Leopolds familie is niet aanwezig.

Voor de nieuwsgierigen buiten wordt het een lange dag, want de ceremonie begint pas 's avonds. Gelukkig wordt het wachten af en toe doorbroken door Leopold, die enkele keren op het balkon verschijnt in zijn prachtige, blauwe Britse generaalsuniform.

De ceremonie

Om acht uur 's avonds komt Charlottes koets aan. De hele rit lang, van Buckingham Palace tot Carlton House, is de prinses toegejuicht door de vele mensen aan de kant van de weg. Charlotte kan zelf nauwelijks geloven hoeveel volk er voor haar op de been is. Bij het hek van Carlton House wordt ze verwelkomd door haar vader en helaas ook

door een stevige dranklucht. Zelfs op deze bijzondere dag kan George het drinken niet laten. Charlotte draagt een prachtige trouwjurk van Brusselse kant, goed voor een prijskaartje van zo'n 10.000 pond.

Leopold heeft een ceremonieel ritje gemaakt met zijn koets en komt een halfuur later toe. Hij raakt met moeite door de menigte en wandelt met Charlotte naar binnen.

De huwelijksceremonie, geleid door de aartsbisschop van Canterbury, gaat om negen uur van start. Charlotte spreekt duidelijk en helder haar huwelijksbeloften uit, in tegenstelling tot Leopold, die zo stil praat dat het publiek hem amper kan verstaan. Op één moment wordt het stijve protocol doorbroken, door Charlotte zelf dan nog. Wanneer Leopold belooft om 'haar al zijn wereldse goederen te schenken', kan Charlotte haar lach niet onderdrukken. Iedereen weet immers dat de prins niet zo veel te schenken heeft.

Meteen na de ceremonie vertrekt het pasgetrouwde koppel op huwelijksreis. Acht wittebroodsdagen lang zullen ze genieten van elkaar in de residentie van de hertogin van York in Oatlands. Een bestemming die exotischer is dan ze op het eerste gezicht lijkt. Op het domein ligt ook een kleine dierentuin met onder andere antilopen, kangoeroes en kakatoes.

De Britse regering heeft een mooi huwelijkscadeau voor Leopold en Charlotte. Ze mogen hun intrek nemen in Claremont House in het kleine dorpje Esher, dicht bij Windsor Castle. Op 24 augustus 1816 brengen ze hier hun eerste nacht door. Op dat moment is het landhuis vrij vervallen en het domein errond verwilderd. Maar dat deert Leopold en Charlotte niet. Charlotte geniet in de eerste plaats van de vrijheid na twintig jaar onder de duim van haar tirannieke vader te hebben geleefd. En ze geniet ook van de liefde. Samen met Leopold maakt ze van Claremont House hun liefdesnest. Ze nemen arme en werkloze buurtbewoners in dienst om het landgoed te renoveren en doen zo op hun manier aan charity.

Bijna alles wat het koppel onderneemt, doen ze als verliefde tortelduiven samen. Ze spelen muziek, kaarten, maken ritjes te paard en vinden elkaar in hun liefde voor bloemen en planten. Ze raken zo vergroeid dat ze bijna constant elkaars hand willen vasthouden. Belemmert het peper- en zoutvat op tafel het zicht op de ander, dan